Ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΣ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Μιὰ ζωὴ ἀφιερωμένη στὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος

Ἀποκρούει ὅλας τὰς προτάσεις νὰ σώσῃ τὸν ἑαυτόν του ἀναχωρῶν ἐκ Σμύρνης...

77ον

26 Αὐγούστου. Ὁ Ὕπατος Ἁρμοστὴς ἐπιχειρῶν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀναχαιτίζεται ὑπὸ τοῦ ἐξοργισμένου πλήθους. Ἀγγλικὸν ἄγημα ἐξασφαλίζει τὴν ἐπιβίβασίν του ἐπὶ τοῦ «Ἄϊρον Ντιοὺκ». Τελευταῖοι δημόσιοι λειτουργοὶ ἀναχωροῦν ὁ πρύτανις Καραθεοδωρῆς καὶ ὁ ταμίας Ρεβελῆς συναποκομίζοντες ὅλα τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τῆς ὑπηρεσίας των. Ἀποπλέουν τὰ τελευταῖα πλοῖα κατὰ φορτα προσφύγων. Χιλιάδες χριστιανῶν παραμείναντες ἐλλείψει μεταγωγικῶν μέσων εὑρίσκουν καταφύγιον εἰς οἰκίας Εὐρωπαίων καὶ εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς.

Τὴν 4.30 μ. μ. καταβιβάζεται ἡ Ἑλληνικὴ σημαία. Ἐπὶ κεφαλῆς ἀτάκτων Τσετῶν ἱππέων εἰσέρχεται ὁ Κιὸρ Μπεχλιβάν. Τρομοκρατία εἰς τὴν πόλιν. Ὁ Μητροπολίτης, μολονότι γνωρίζει τὸν φοβερὸν κίνδυνον ποὺ τὸν περιμένει, γυρίζει στοὺς δρόμους καὶ μοιράζει γάλα καὶ τρόφιμα στοὺς πειναλέους πρόσφυγας. Τὰ Τουρκόπαιδα τὸν ἀντιλαμβάνονται καὶ τὸν λιθοβολοῦν. Ἀπὸ μακρὺὰ ἀκούονται οἱ ἦχοι τῶν πανηγυρικῶν ὀργάνων καὶ οἱ ἀλαλαγμοὶ τῶν νικητῶν. Μόλις ἄρχισε νὰ νυχτώνῃ, ὁ Χρυσόστομος ἐπιστρέφει εἰς τὴν Μητρόπολιν. Ὀργανώνει τὸ συσσίτιον τῆς ἑπομένης καὶ προσπαθεῖ νὰ μεταδώσῃ τὸ θάρρος καὶ τὴν ψυχραιμία του στοὺς ὁλοφυρομένους χριστιανούς.

Ὅλη τὴ νύκτα παραμένει ἄγρυπνος.

27 Αὐγούστου Ὁ Μητροπολίτης κάτωχρος ἀπὸ τὴν νηστείαν καὶ τὴν ἀγρυπνίαν εἰσέρχεται τὴν 7ην πρωϊνὴν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς διὰ νὰ προσευχηθῆ. Τὸν ἀκολουθοῦν σιωπηλοὶ χιλιάδες χριστιανοί. Ἔξω ὁρύωνται οἱ νικηταί. Ὁ Μητροπολίτης μπαίνει στὸ Ἱερὸν καὶ προσεύχεται ὁλομόναχος. Αἱ δεήσεις τοῦ πλήθους πνίγονται μέσα στοὺς ἀλαλαγμοὺς τῶν νικητῶν. Μετὰ μερικὰ λεπτὰ ἀνοίγει ἡ Ὡραία Πύλη καὶ ἐμφανίζεται εὐσταθὴς ὁ Μητροπολίτης.

Φωτεινὸ τὸ μέτωπό του. Ἀστράφτουν τὰ μάτια του. Γονατίζει σὰν ἁμαρτωλός, αὐτὸς ὁ ὅσιος, εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμένου. Καὶ ἔπειτα στρέφεται πρὸς τὸ ποίμνιόν του. Διὰ τελευταίαν φοράν.

«Ἡ Θεία Πρόνοια — λέγει πρὸς τοὺς ἐκκλησιαζομένους— δοκιμάζει τὴν πίστιν μας καὶ τὸ θάρρος μας καὶ τὴν ὑπομονή μας τὴν ὥραν αὐτήν. Ἀλλ' ὁ Θεὸς δὲν ἐγκαταλείπει τοὺς χριστιανούς. Εἰς τὰς τρικυμίας ἀναφαίνεται ὁ καλὸς ναυτικὸς καὶ εἰς τὰς δοκιμασίας ὁ καλὸς χριστιανός. Προσεύχεσθε καὶ θὰ παρέλθη τὸ ποτήριον τοῦτο. Θὰ ἴδωμεν πάλιν καλὰς ἡμέρας καὶ θὰ εὐλογήσωμεν τὸν Θεόν. Θαρρεῖτε, ὡς ἐμπρέπει εἰς καλοὺς χριστιανούς».

Τὴν μεσημβρίαν ὁ Μητροπολίτης διανέμει εἰς ὅλους γαλέττα, ἐλιὲς καὶ ροῦζι στὰ μικρὰ παιδιά.

Μετὰ τοῦτο ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς κλίμακος τοῦ προαυλίου ἀναγινώσκει καὶ ἑρμηνεύει εἰς τοὺς συγκεντρωμένους πρόσφυγας περικοπὰς τοῦ Εὐαγγελίου. Τὴν ὥρα ἐκείνη ἀνοίγει θορυβωδῶς τὴν ἐξώθυρα ὑπαστυνόμος μετ' ἐνόπλου στρατιώτου. Ἡ θέα τοῦ Τούρκου ἀστυνομικοῦ κατετάραξε τοὺς συγκεντρωμένους χριστιανούς. Αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ κραυγάζουν γοερῶς. Οἱ ἄνδρες συγκεντρώνονται πέριξ τοῦ Μητροπολίτου των. Μὲ φωνὴ ἐπιτακτικὴ ὁ ὑπαστυνόμος ἀναγγέλλει στὸν Μητροπολίτη ὅτι τὸν ζητεῖ ὁ Φρούραρχος Σαλὴ Ζεκῆ βέης. Τὰ πλήθη θρηνοῦν καὶ ὁ Χρυσόστομος προσπαθεῖ νὰ τὰ καθησυχάσῃ.

Ὁ Μητροπολίτης ὡδηγήθη μπροστὰ στὸν Φρούραρχο, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ τοῦ προσέφερε βυσινάδα, τοῦ ὑπαγόρευσε τὸ κείμενον μιᾶς προκηρύξεως διὰ τῆς ὁποίας ἐκαλοῦντο οἱ Ἕλληνες κάτοικοι νὰ παραδώσουν τὰ ὅπλα τους.

Ἀφήνεται κατόπιν ἐλεύθερος. Ἀλλὰ τὸ ἀπόγευμα εἰσέρχεται εἰς τὴν Σμύρνη ὁ Νουρεντὶν, τὸν ὁποῖον ὁ Χρυσόστομος εἶχεν ἀπομακρύνει διὰ τῶν συμμάχων ἁρμοστῶν. Ἐνθυμεῖται. Ζητεῖ ἐκδίκησιν. Διατάσσει τὴν σύλληψίν του. Ὅταν ὁ Μητροπολίτης προσάγεται ἐνώπιόν του, ἐν μέσῳ λογχῶν, τὸν ραπίζει...

Θὰ τὸν κλείσῃ στὸ κρατητήριο γιὰ λίγο. Ἔπειτα θὰ τὸν παραδώσῃ στὸν Τουρκικὸ ὄχλο...

Ὁ Χρυσόστομος ἀντεμετώπισε το μαρτύριον μὲ χριστιανικὴν ἔξαρσιν καὶ μὲ ἐθνικὴν συναίσθησιν. Διότι ἀπὸ καιροῦ ἐγνώριζεν ὅτι ἐκεῖ τὸν ὁδηγοῦσε μοιραίως ἡ παρρησία καὶ ὁ ἀκάθεκτος πατριωτισμός του, ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκη νὰ ἐξοικειωθῆ μὲ τὸ ἀναμμένο σίδηρο καὶ τὸ ἀστραφτερὸ μαχαῖρι, ἐπροπονεῖτο γιὰ νὰ μὴ ἐμφανίσῃ ποτὲ τὸ ταπεινωτικὸ δέος πρὸ τῆς ἀπειλῆς τοῦ θανάτου καὶ ἐκρατύνετο γιὰ νὰ μὴ διαψεύσῃ ποτὲ τὸν ἐμψυχωτικὸ τόνο τοῦ κηρύγματός του τὸ εὐτελὲς ὁρμέμφυτον τῆς ζωῆς.

Εἶχεν ἐμπλησθῆ διὰ τῆς ρωμαντικῆς ἰδιοσυγκρασίας του ἀπὸ τὴν πεποίθησιν, ὅτι μαρτυρικὸς θάνατος εἶναι ἡ ὑστάτη ὑπηρεσία πρὸς τὸ ἰδεῶδες τῆς πατρίδος. Ἐφιλοδόξει νὰ γίνῃ κρίκος τῆς μεγάλης παραδόσεως τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου, ἐξαγοράζοντος ὅλας τὰς ἀδυναμίας του διὰ τῆς τραγικῆς χορείας τῶν μαρτύρων ἱεραρχῶν. Αἰσθητικῶς ἀπετροπιάζετο γιὰ τὸν ἑαυτὸ τὸν ἄγονο μαρασμὸ τοῦ γήρατος. Εἶχε τὴν ἔμφυτη φιλαρέσκεια νὰ πέσῃ ἀγωνιζόμενος μὲ ἀκάνθινον στέφανον στοὺς κροτάφους. Μὲ αὐτὴν τὴν βαθειὰ χαραγμενη ψυχολογία ὕψωσε τὸ ἠθικό του παράστημα ἔμπροσθεν τοῦ Τούρκου διοικητοῦ. Εὐθυτενής, παγερός, ὀλιγολόγος ἐπτόησε καὶ ἀπεγοήτευσε τὸν νικητήν.

Ἔτσι, ἡ μόνη διέξοδος κατέστη ἡ παραπομπή του εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὄχλου, τοῦ ὁρυομένου κάτωθεν τοῦ διοικητηρίου.

Οὔτε ἡ πραότης, οὔτε ἡ ὑπεροχὴ τοῦ ἱεράρχου συνεκράτησαν τὰ ἄγρια ὁρμέμφυτα τοῦ φανατικοῦ ὄχλου. Καὶ συνετελέσθη ἐκεῖ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ διοικητηρίου ἡ δι' ὕβρεων, ἐμπτυσμῶν, κολάφων καὶ πληγμάτων εὐαγγελικὴ σκηνὴ τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου...

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ μόνη αὐθεντικὴ περιγραφή.

ΚΗΔΕΙΑ

Τὸν λατρευτόν μας σύζυγον, πατέρα, υἱόν, ἀδελφὸν καὶ θεῖον

ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ ΠΕΡ. ΜΙΧΑΛΙΤΣΙΑΝΟΝ

ΕΡΓΑΤΗΝ (ΕΤΩΝ 34)

θανόντα ἐν Γερμανίᾳ κηδεύομεν σήμερον Πέμπτην καὶ ὥραν 2.45 μ. μ. ἐκ τῆς οἰκίας μας Κορίνθου 489, (ἡ ταφὴ γενήσεται εἰς Β΄ Νεκροταφεῖον, Παναγίας Ἀλεξιωτίσσης).

Ἡ σύζυγος: Παρασκευή. Τὰ τέκνα: Ἀντωνία, Περικλῆς, Γεωργία, Τασία Μιχαλιτσιάνου. Ἡ μήτηρ: Μαρία χήρα Περ. Μιχαλιτσιάνου. Οἱ ἀδελφοί: Ἀναστάσιος καὶ Διονυσία, Δημήτριος καὶ Ρίτα Μιχαλιτσιάνου, Ἀδαμαντία καὶ Θεόδωρος Κοκκαλιάρης, Κόμη καὶ Ἰωάννης Χαμηλοθώρης, Θεοδώρα καὶ Ἀθανασία Καλοκαιρινοῦ, Ἀνδρέας καὶ Χρυσάνθη Γεωργίου, Εὐγενία καὶ Ἀπόστολος Τζουραμάνης, Ἀνδριάνα χήρα Ἀργυροπούλου (ἐν Ἀμερικῇ). Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ θεῖοι. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

ΚΩΣΤΑΣ Ι. ΧΑΡΙΤΑΤΟΣ, ἐργολάβος κηδειῶν, Κορίνθου 248, τηλ. 20—06 καὶ 44—68

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Ἐτελέσαμεν χθές, ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Παντοκράτορος τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον τῆς σεβαστῆς καὶ προσφιλοῦς μας

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗΣ Ι. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Τὰ τέκνα. Οἱ ἀδελφοί. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ ἔγγονοι. Οἱ δισέγγονοι.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Πάντας τοὺς συμμετασχόντας εἰς τὸ πένθος μας ἐπὶ τῇ σκληρᾷ ἀπωλείᾳ τοῦ λατρευτοῦ μας συζύγου, ἀδελφοῦ, ἀνεψιοῦ καὶ θείου

ΑΝΔΡΕΟΥ Γ. ΣΚΟΥΛΑΚΗ

θερμῶς εὐχαριστοῦμεν.

Ἡ σύζυγος: Κατίνα Σκουλάκη. Οἱ ἀδελφοί. Οἱ θεῖοι. Οἱ ἀνεψιοί.

ΚΗΔΕΙΑ

Τὸν σεβαστόν μας πατέρα, ἀδελφὸν καὶ θεῖον

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΑΝΔ. ΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΤΩΝ 86

θανόντα, κηδεύομεν σήμερον Πέμπτην καὶ ὥραν 11.30 π.μ. ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Α΄ Νεκροταφείου.

Ἡ θυγάτηρ: Εὐαγγελία Ἀνδρέου. Ἡ ἀδελφή: Φώτω χήρα Μ. Καλογήρου. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Γραφεῖον: ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΡΙΤΑΤΟΥ, Κορίνθου 262 — Βότση, τηλ. 27—60.

ΚΗΔΕΙΑ

Τὸν πολυαγαπημένον μας σύζυγον, πατέρα, υἱόν, ἀδελφὸν καὶ θεῖον

ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ Κ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΝ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΝ

θανόντα χθὲς κηδεύομεν σήμερον Πέμπτην καὶ ὥραν 10½π.μ. ἐκ τῆς οἰκίας μας ὁδὸς Φωκαίας 5.

Ἡ σύζυγος: Εὐθαλία. Τὰ τέκνα: Θεοδοσία, Ἀγγελική, Ἀσημίνα. Αἱ μητέραι: Θεοδοσία Ἀνθοπούλου, Ἀγγελικὴ Καρακώστα. Αἱ ἀδελφαί: Ἐλισάβετ Ἀνθοπούλου, Ἄννα Καρακώστα Ἐλισάβετ χήρα Ἀνθοπούλου. Οἱ ἀνεψιοί.

ΚΩΣΤΑΣ Ι. ΧΑΡΙΤΑΤΟΣ, ἐργολάβος κηδειῶν, Κορίνθου 248, τηλ. 20—06 καὶ 44—68

ΚΗΔΕΙΑ

Τὸν λατρευτόν μας

ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΝΔΡ. ΚΑΡΒΕΛΗΝ

ΚΤΗΜΑΤΙΑΝ (ΕΤΩΝ 74)

θανόντα ἐξ αὐτοκινητιστικοῦ δυστυχήματος κηδεύομεν σήμερον Πέμπτην καὶ ὥραν 4ην μ. μ. εἰς Βερναδεῖκα Πατρῶν.

Τὰ τέκνα: Κωνσταντῖνος, Παναγιώτης καὶ Θεώνη, Ἀνδρέας, Βασίλειος καὶ Ἑλένη, Δημήτριος, Ἀναστάσιος καὶ Μαρία, Βαρβάρα Καρβελη, Μαρία καὶ Κωνσταντῖνος Στρατούλιας. Ὁ ἔγγονος: Ἰωάννης. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Γραφεῖον: ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΡΙΤΑΤΟΥ, Κορίνθου 262 — Βότση, τηλ. 27—60.

Κριτικὴ Θεάτρου

ΘΙΑΣΟΣ ΕΛΣΑΣ ΒΕΡΓΗ

ΑΛΕΚΟΥ ΛΙΔΩΡΙΚΗ «Οἱ Ξερριζωμένοι»

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ κ. ΠΕΡΣΕΩΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

Μὲ χαρὰ μας παρακολουθήσαμε ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια σιωπῆς καὶ ἀπομόνωσης ἀπὸ τὸ Θέατρο, τὸ νέο ἔργο τοῦ κ. Ἀλέκου Λιδωρίκη, ποὺ πρὶν φύγῃ γιὰ τὴν Ἀμερική, εἶχε παρουσιάσει μιὰ πολὺ ἀξιόλογη ἐργασία στὴν ἑλληνικὴ σκηνή. Οἱ «Ξερριζωμένοι» του ἔρχονται ἐπάνω στὴν πιὸ κρίσιμη στιγμή, ποὺ τὸ πρόβλημα τοῦ Νέου Κόσμου τίθεται ζωηρότατα ἐπὶ τάπητος κι' ὅλος ὁ κόσμος διερωτᾶται μὲ δέος, τί εἶναι τέλος πάντων αὐτὴ ἡ Ἀμερική, ποὺ ἔχει τὴν πρώτη δύναμη τοῦ κόσμου, ὅμως δὲν ἔχει τὴ στοιχειώδη ἀνθρωπιά, καίφτανει στὸ σημεῖο νὰ ἐπιτρέπῃ νὰ δολοφονοῦν τόσο τραγικὰ ἕναν ἀληθινὸ ἄνθρωπο, ἕνα κήρυκα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης.

Ὁ Ἀλέκος Λιδωρίκης ἔζησε μιὰ κατάστασι ὅσον καιρὸ ἔμεινε στὴν Ἀμερική. Ἔζησε πολὺ καλά, φαίνεται, τὸ ἄγχος τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ξεκινοῦν ἀπελπισμένοι ἀπὸ τὸν τόπο τους ἀναζητῶντας τὴν τύχη τους στὴ χώρα τοῦ δολλαρίου. Ποιοί τὴν θρίσκουν; Ποιοί ὄχι; Αὐτὴ τὴν εἰκόνα τὴν τοποθετεῖ πολὺ ζωντανὰ στὴ σκηνή. Τὸ θέμα του εἶναι πολὺ μεγάλο. Ὁ συγγραφεὺς ἀναζήτησε νὰ φτάσῃ πολὺ ψηλά, ἐπῆρε μιὰ σειρὰ ἀπὸ τὰ ἑκατομμύρια αὐτὰ τῶν ξένων, ποὺ ξερριζώνονται ἀπὸ τὴν πατρίδα τους καὶ φτάνουν στὴν Ἀμερική ποὺ ὀνειροπολοῦσαν, καὶ προσπάθησε νὰ ἀπογυμνώσῃ τὸν ἐσωτερικό τους κόσμο, νὰ μάθῃ τὴν ἱστορία τους, τὰ συναισθήματά τους, τὰ πάθη τους, τὴν ἀγωνία τους γιὰ νὰ σταθοῦν, νὰ ζήσουν, νὰ κερδίσουν.

Τὸ ἔργο εἶναι ἕνα πικρὸ χρονικὸ. Ἡ Ἀμερικὴ εἶναι ἕνας Δούρειος Ἵππος. Σοῦ θυμίζει τὸ «Φοβοῦ τοὺς Δαναοὺς καὶ δῶρα φέροντας.» Πίσω ἀπὸ τὴ βιτρίνα της, ὑπάρχουν οἱ ἀσχημίες, ὑπάρχουν οἱ μαφίες, ὑπάρχει ἡ καταστροφὴ καὶ ὁ θάνατος. Καλλίτερος ὁ τόπος τοῦ καθενὸς κι' ἂς βασανίζεται νὰ ζήσῃ. Μὴν τάχα ἡ Ἀμερικὴ εἶναι ὁ ἥλιος; Μήπως ἐκεῖ εἶναι εὔκολο τὸ κέρδος; Κοντὰ στὸ ἄγχος γιὰ τὴν ἀπόκτησι τῆς ἐπιτυχίας, διατρέχεις καθημερινὰ τὸν κίνδυνο τοῦ βίαιου θανάτου ἀπὸ τοὺς ἑκατοντάδες χιλιάδες κακοποιούς, ποὺ ἀνενόχλητα τριγυρίζουν μὲ τὸ πιστόλι ἢ τὸ στιλέτο κρυμμένο στὴν τσέπη. Τὶ εἶναι λοιπὸν αὐτὴ ἡ Ἀμερική, ποὺ μὲ τὸ δολλάριο ἀπέκτησε τὴ δύναμι τοῦ κόσμου χωρὶς νὰ φροντίσῃ γι' αὐτοντονίζιο τὸν πολιτισμό της, γι' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους της, ποὺ ντροπιάζουν τὴ χώρα τους καὶ μιὰ μερίδα, ποὺ εὐτυχῶς ὑπάρχει καὶ δονεῖται σήμερα ἀπὸ συγκίνησι καὶ θυμὸ γιὰ ὅσα συνέβησαν. Ἡ στήλη αὐτὴ δὲν θὰ ἀναπτυχθῆ στὸ γνωστὸ θέμα. Ἂς ἀφήσω με γιὰ ἕνα ἄλλο εἰδικὸ σημείωμα τὶς θλιβερές μας σκέψεις. Ὁ Ἀλέκος Λιδωρίκης, δὲν στέκεται μονάχα στὸ σημεῖο τοῦ ἄγχους τῶν ξερριζωμένων του. Δίνει καὶ τὴν ἄλλη πλευρά. Αὐτοί ὅλοι ποὺ φτάσανε μιὰ μέρα στὸ Νέο Κόσμο ἀναζητῶντας τὸ λιμανάκι, τὸ καταφύγιο, φθάνουν μιὰ μέρα στὸ σημεῖο νὰ νοσταλγοῦν τὴν πατρίδα τους, νὰ ἐπιθυμοῦν ἕνα γυρισμὸ στὸ παληὸ πατρικό σπιτάκι, στὸ χωματένιο ἐπαρχιακὸ δρόμο, ποὺ παίζανε μικροί... Ὅμως κανείς τους δὲν τ' ἀποφασίζει. Κανείς τους δὲν σκέφτεται σοβαρὰ πὼς θὰ μποροῦσε νὰ γυρίσῃ καὶ νὰ ζήσῃ στὴν πατρίδα ὅπου θάναι πειὰ ἕνας ξένος. Ποιὸς θὰ τοὺς βοηθήσῃ γιὰ νὰ κάνουν κάτι καινούργιο καὶ μὲ τί κουράγιο θὰ τὸ ἐπιχειροῦσαν... Κανείς λοιπὸν δὲν ἀποτολμᾶ ἕνα τέτοιο ἐγχείρημα. Κανείς δὲν τ' ἀποφασίζει. Καὶ μένουν ἐκεῖ, χωμένοι μέσα στὰ πάθη τους, μέσα στὸ ἄγχος τους, μέσα στὴ νοσταλγία τους γιὰ τὴν πατρίδα.

Τὸ ἔργο ἔχει συγκίνησι καὶ δραματικότητα. Πιθανόν, ἂν ὁ συγγραφεύς του ἐπέμενε περισσότερο, νὰ εἶχε ἀκόμα μεγαλείτερη. Ὅμως καὶ τώρα τὸ παρακολουθεῖς μ' ἐνδιαφέρον. Εἶναι καλογραμμένο, ὁ διάλογός του εἶναι διεξοδικότεχνος. Τὰ πρόσωπα σκιαγραφοῦνται μὲ ἀδρές πινελιές. Ἡ πλοκή του εἶναι φυθμική. Νομίζω πὼς ἡ μουσική ποὺ τονίζει τὶς σκηνές τῶν πάρτυ ἐνοχλεῖ τὸ θεατή, ποὺ δυσκολεύεται νὰ παρακολουθήσῃ τὸ ζωντανὸ καὶ πηγαῖο διάλογο. Ἕνα κάποιο χαμήλωμά της θὰ ὠφελοῦσε. Τὸ προσωπικὸ δρᾶμα ὅλων αὐτῶν τῶν προσώπων εἶναι ὡστόσο πολὺ ἐνδιαφέρον κι' ἕνα θαυμάσιο κήρυγμα κατὰ τῆς μεταναστεύσεως. Καλλίτερος ὁ τόπος σου. Ἔχεις τὸ σπιτάκι σου. Τοὺς δικούς σου ἀνθρώπους. Μπορεῖς καὶ κινεῖσαι στὰ μέρη ποὺ γεννήθηκες μὲ σιγουρυιά, μὲ ἀσφάλεια. Μπορεῖ νὰ ὑποφέρεις Ὅμως δὲν κινδυνεύεις νὰ πεθάνῃς ἀπὸ ἄγχος πλήξη, κι' ἀποκαρδίωση. Κι' ἂν πεθάνῃς, δὲν θὰ βρίσκεσαι μακρυὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα σου.

Ἂς δοῦμε ὅμως τώρα τὰ κύρια πρόσωπα. Τοὺς ἐπιτυχημένους κι' ἀποτυχημένους αὐτοὺς ἀνθρώπους. Γύρω ἀπ' αὐτὸν τὸν θαυμάσιο Τζίμ Μπράουν τὸν Ἕλληνα ζωγράφο κι' ἐρωτύλο τύπο, ἔρχονται καὶ τιτιβίζουν ἕνα σωρὸ γυναῖκες. Ὁ ἥρωας τῆς βραδυᾶς εἶναι... Ὁ θεατὴς τὸν πιστεύει εὐτυχισμένο. Ἐκεῖνος ὡστόσο δὲν πιστεύει πὼς ἐπέτυχε. Μοιάζει γιὰ ἀπελπισμένος. Ὁ Ἀνδρ. Φιλιππίδης τονίζει μὲ ζωηρὰ χρώματα τὸν ἄνθρωπο αὐτόν, ποὺ δὲν ξαίρει οὔτε τί θέλει πειά, οὔτε τί νὰ κάνῃ γιὰνὰ ἐπουλώσῃ τὴν καρδιά του. Ἡ Σιλβάνα Μορένο, εἶναι μιὰ Ἰταλίδα, ποὺ βρίσκεται στὴν Ἀμερική μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφό της. Ἀπὸ λιτάνικο αἷμα, φλογάτο, παλὴ ἐρωμένη τοῦ Μπράουν, μάταια προσπαθεῖ νὰ τοῦ ἑλκύσῃ τὴν προσοχή του Ὁ Μπράουν εἶναι ὁ ἐπιπόλαιος ἐραστής. Θέλει καὶ ἱκανοποιεῖται στὶς πολλὲς κατακτήσεις. Ἡ Ἴλια Λιβυκοῦ δίνει ὀντότητα καὶ φεαλισμὸ στὴ μορφὴ τῆς Σιλβάνας. Αὐτὴ ἡ Σουηδέζα φιλόδοξη ποὺ κάνει τὸ πᾶν γιὰ νὰ γίνῃ ἡθοποιός, γίνεται καὶ τὸ πιὸ συγκινητικὸ καὶ τὸ πιὸ ἐνδιαφέρον πρόσωπο τοῦ ἔργου. Πιστεύω ὅτι ἡ Βιόλετα Τσιούνη ἀπέδωσε τὸ ἄγχος της μὲ πολλὴ τέχνη. Ἔχει θαυμάσια δραματικὰ προσόντα καὶ γεννᾶ πολλὲς ἐλπίδες γιὰ τὸ μέλλον. Καταπληκτικὸς εἶναι ὁ τύπος τοῦ Τζώρτζ Καρούλη, τοῦ Α. Χριστογιαννόπουλου. Ὁ ἐκλεκτὸς αὐτοσχεδιαστὴς ἔπαιξε μὲ ἄνεσι καὶφυσικότητα τὸ ρόλο του. Εἶχε πολὺ ἐπιτυχημένες στιγμὲς Ὁ Χάνς Μπάντερς εἶναι ὁ ἄνδρας τῆς Ἀγνίτας. Παρακολουθεῖ τὸ δρᾶμα τῆς γυναίκας του μὲ πόνο. Ἀναζητᾶ τρόπο νὰ τὴν σώσῃ. Στὸ τέλος τὴν σκοτώνει ὁ ἴδιος ἀπὸ ζήλεια κι' ἀπόγνωση. Ὁ Νίκος Βασταδῆς εἶναι πάντα ἕνας καλὸς ἡθοποιός. Αὐτὴ τὴ φορὰ ξεπέρασε κάθε προηγούμενο, παίζοντας μὲπάθος κι' ἀλήθεια τὸ ρόλο του. Μέμπριο δίνει ἡ Ἀγνὴ Βλάχου τὴ Φρίντα. Ἡ Ἔλσα Βεργῆ παίζει ἕνα δύσκολο ρόλο μὲ κατανόηση καὶ φινέτσα. Εἶναι ὁ ρόλος τῆς Πένυ Πετρίδη, ποὺ φτάνει στὴν Ἀμερική μὲ τὸν πόθο νὰ τὴν γνωρίσῃ. Ἐμπλέκεται μόνον μὲ τὴ συντροφιὰ κι' ἀφοῦ ἐρωτεύεται κι' αὐτὴ μὲ τὴ σειρὰ τῆς τὸν Δονζουανίσκο Μπράουν δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ κάνει τὸ ταξίδι της στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ Νέου Κόσμου, ἐνῷ ἀποφασίζει νὰ φύγῃ ἀπὸ ἐρωτικὴ ἀπογοήτευσι. Γιὰ τὴν Ἔλσα Βεργῆ ὁ ρόλος αὐτὸς εἶναι βαρύς. Πιστεύω πὼς τὸν ἐπέτυχε. Ὁ Γ. Ἀνεμογιάννης ἔστησε ἕνα σκηνικὸ μὲ γοῦστο. Ὁ Γιῶργος Θεοδοσιάδης ἔδωσε τὸ πνεῦμα τοῦ ἔργου σωστά. Ἕνα ἔργο ἀξιόλογο, ποὺ μὲ κάποια μεγαλείτερη ἐπεξεργασία θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ κλασσικό. Τὸ θέμα του θὰ παραμένῃ πάντα τὸ ἴδιο.

ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΤΖΩΝ KENNENTY

Ὁ δημοκρατικὸς καὶ εἰρηνόφιλος ἡγέτης

Η΄

1. Ἀναρρώσας καὶ θεραπευθεὶς ἐπέσυρε τὴν γενικὴν προσοχὴν μὲ τοὺς λόγους του ἐνώπιον τῆς Συνελεύσεως τοῦ Δημοκρατικοῦ κόμματος, τὸ 1956. Μετὰ τὴν ἧττα τῶν Δημοκρατικῶν εἰς τὰς Προεδρικὰς ἐκλογὰς τοῦ ἔτους ἐκείνου σημαντικαὶ δυνάμεις συνεσπειρώθησαν πέριξ τοῦ Κέννεντυ διὰ τὴν προβολήν του ὡς ὑποψηφίου τὸ ἑπόμενον ἔτος ἐκλογῶν, τὸ 1960.

2. Τὸ 1958 τὸ ζεῦγος Κέννεντυ ἀπέκτησε θυγατέρα, τὴν Καρολὶν καὶ τὸ 1960 μετὰ τὴν ἐκλογήν του ὡς προέδρου, οἱ Κέννεντυ ἀπέκτησαν καὶ υἱὸν τὸν Τζὼν Τζούνιορ τὸν νεώτερον. Ὁ Κέννεντυ ἀπὸ τοὺς νεαρωτέρους προέδρους τῆς Ἀμερικῆς —μόνον ἕνας προκάτοχός του ἐξελέγη πρόεδρος εἰς νεαρωτέραν ἀπὸ τὸν Κέννεντυ ἡλικίαν — ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος, ἀπὸ πολλὰ ἔτη, πατὴρ εἰς τὸν Λευκὸν Οἶκον.

3. Ὁ Ρόμπερτ Κέννεντυ ὁ ἀδελφὸς τοῦ προέδρου, νῦν ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὑπῆρξε στενὸς συνεργάτης τοῦ προέδρου καθὼς καὶ ὅλη ἡ οἰκογένεια. Πρὶν διορισθῆ ὑπουργὸς διετέλεσε μέλος ἐπιτροπῆς δράσεως εἰς τοὺς τομεῖς Ἐργασίας καὶ Διαχειρίσεως, μέλος τῆς ὁποίας ἦτο καὶ ὁ Τζών.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΤΖΩΝ Φ. KENNENTY

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

ρευστοποιῶντας ὅλες τὶς ἐπενδύσεις του. Τὴν ὥρα ποὺ τὸ ἔκανε αὐτὸ φαινόταν μιὰ ἀνοησία, γιατὶ τὸ χρηματιστήριο ἦταν «μὲ τὰ ἐπάνω» καὶ καθημερινῶς ἐδημιουργοῦντο νέες περιουσίες. Ἀλλά, ὅταν ξέσπασε τὸ κατρακύλημα καὶ κατεστράφησαν οἱ καταταθέται, ὁ Κέννεντυ ἦταν μιὰ χαρά.

Ἀργότερα ὁ Τζὸ ἐξήγησε στοὺς δημοσιογράφους τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ὤθησε στὴν ἐκ πρώτης ὄψεως σφαλερὴ ἐνέργειά του, ἡ ὁποία τὸν ἔσωσε ἀπὸ τὴν καταστροφή. Μιὰ μέρα, κατεβαίνοντας τὴν Οὐὼλλ Στρήτ, μπῆκε σ' ἕνα στιλβωτήριο. Ὁ μικρός, ποὺ ἔπιασε νὰ γυαλίση τὰ παπούτσια του ἄνοιξε συζήτηση γιὰ τὸ χρηματιστήριο, ἀναφέρον τας πληροφορίες γιὰ τὸ τί ἐπρόκειτο νὰ συμβῆ. Προφανῶς, τὶς εἶχε ἀκούσει ἀπὸ ἄλλους χρηματιστάς. Ὁ λουστρᾶκος μιλοῦσε ἐντελῶς αὐθόρμητα, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ ὅ,τι ἔλεγε. Ὁ Τζὸ ἀφηγήθηκε: «Ὅταν ὁ μικρὸς ἐσταμάτησε τὴ φλυαρία του, ἐσκέφθηκα ὅτι γιὰ νὰ φθάσουμε στὸ σημεῖο νὰ μιλάη περὶ χρηματιστηρίου ὁ μικρός, ποὺ γυαλίζει παπούτσια, καὶ μάλιστα νὰ μιλάη σωστά, θὰ πῆ ὅτι δὲν πάει καλὰ ἢ μ' ἐμένα ἢ μὲ τὴν ἀγορὰ καὶ εἶναι καιρὸς νὰ βγῶ ἀπὸ τὸ χρηματιστήριο. Καὶ βγῆκα».

Ἔτσι, τὸ 1930 ὁ Κέννεντυ, ἂν καὶ ἡ χώρα περνοῦσε μιὰ φοβερὴ καμπή, αὐτὸς ἦταν περίφημα. Εἶχε ἀξιόλογη περιουσία, καιρὸ στὰ χέρια του κα